

Sosialurin 29. marts 2010

Løsrivelse gennem bagdøren?

Edmund Joensen

Lagtings- og folketingsmedlem

Ingen kender konsekvenserne af forslaget til en ny styrelsesordning, men der er udsigt til, at løsrivelsen i disse dage bliver listet ind gennem bagdøren i Lagtinget. Flertallet af færingerne får intet at vide, og medierne har hidtil vist lille interesse for sagen, selv om den kan få meget stor indvirkning på os alle.

Skal færinger vågne brat op om nogle få uger, når Færøerne er nogle få skridt fra at løsgøre sig fra den anden del af riget?

Dette er det store spørgsmål, nu hvor Lagtingets formandskab for få dage siden brød grundloven og pressede et ulovligt forslag om færøsk forfatning for Lagtinget.

Det skete vel at mærke uden at de fleste færinger fik noget at vide om sagen. Medierne viste lille interesse for sagen, selv om den kan få meget stor betydning for os alle.

Brud på grundloven

Det, der kort og godt skete i Lagtinget i sidste uge, er, at Lagtingets egne jurister og Lagtingets direktør gjorde opmærksom på et meget alvorligt problem: at et lovforslag om en ny styrelsesordning bryder med landets grundlov og de overordnede regler i styrelsesordningen, hjemmestyrelsen og Lagtingets forretningsorden.

Juristerne indstillede, at formandskabet skulle anmode Lagtinget om at bortvise sagen.

Dette valgte formandskabet at ignorere. Det valgte derfor bevidst at bryde grundloven og de andre overordnede love på Færøerne ved alligevel at presse lovforslaget i Lagtinget.

Denne fremgangsmåde er uhørt og hører ikke hjemme i noget nationalt parlament i et demokrati!

Regler, som er tiltænkt at være en sikkerhed for borgerne i dette land, bliver uden videre skubbet til side – uden at nogen påtaler det.

Færøerne kan som demokratisk land og retssamfund ikke stå model til sådan en fremgangsmåde.

Hvor er i medier henne, der siges at være demokratiets vagthunde?

Hvorfor tager i ikke sagen op, stiller kritiske spørgsmål, orienterer borgerne og sætter det i perspektiv?

Er det ikke jeres mest fornemme opgave?

Løsrivelse gennem bagdøren

Efter min opfattelse bliver det, som selvstændighedskoalitionen ikke klarede i forhandlingerne med den danske regering i 2000, nu listet ind i Lagtinget af en selvstændigheds-lagtingsformand.

Dette er løsrivelse gennem bagdøren, og det af flere årsager, bl.a.:

- Både lovteknisk og indholdsmæssigt er forslaget i strid med grundloven, styrelsesordningen, hjemmestyrelsen og Lagtingets forretningsorden
- Ingen ved, hvilken juridisk status og vægt den nye lov er tiltænkt at have i forhold til grundlov, styrelsesordning og hjemmestyrelse
- Ingen ved, hvorledes loven skal opfattes eller tolkes, hvis lovforslaget bliver vedtaget
- Ingen kender konsekvenserne af forslaget

- Den nye lov er tiltænkt at træde i kraft efter en enkelt vedtagelse i Lagtinget og folkeafstemning. Gældende regler siger ellers, at to Lagting (med mellemliggende valg) skal vedtage sådan en lov i uændret form.

Det er en stor fejltagelse, at Sambandspartiet har ladet dette forslag gå igennem. Et lagtingsmedlem fra Sambandspartiet har talt imod det i formandskabet, men det hjælper ikke rigtig.

Sandheden må frem

Alle alarmklokker bør ringe, og alle advarselsslamper bør blinke.

Lagtinget bør i det mindste bortvise forslaget, til det opfylder de krav, som Lagtingets jurister stiller.

Ekspert i statsret og folkeret må på banen og udrede, hvad der vender op og ned i sagen.

Hvorledes står den nye lov i forhold til grundloven, den nuværende styrelsesordning og hjemmestyrelsen? Det må vi få at vide.

Vi må helt klart vide, hvilke konsekvenser forslaget får?

Landsstyret og den danske regering bør have en fælles forståelse af, at den nye forfatning er i orden og sættes i kraft.

Midlerne bør belyse sagen – objektivt og med egne undersøgelser – ikke bare ved at spørge den ene og den anden politiker.

Og borgerne bør få sandheden at vide.

Klapper i sine små hænder

Men hvad sker der i øjeblikket? Jo, vi traller videre. Følger med i meningsløse forhandlinger om finansloven og ser X-faktor i fjernsynet.

Alt imens Republikanere og selvstændighedsfolk i det skjulte klapper i sine små hænder.

I øjeblikket peger meget nemlig på, at de kan opnå selvstændig på Færøerne.

Sagen er listet langsom gennem Lagtingets bagdør, uden at nogen ude i samfundet tager sig af det.